



Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma

PUHTAUS- JA KIINTEISTÖPALVELUALAN AMMATTITUTKINTO

Palvelualan Opisto Kuopio Asemakatu 4

70100 Kuopio

044 035 5623

info@paok.fi

www.paok.fi

1.	JOHDANTO	3
2.	PERUSTIEDOT	3
2.1.	Koulutuksen järjestäjä	3
2.2.	Tutkinnon vastuuhenkilö	3
2.1.	Tutkinnon muodostuminen	3
3.	AIEMMIN HANKITUN OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN	5
3.1.	Osaamisen tunnustamisen toteuttaminen	5
3.2.	Arvosanojen muuttaminen	6
3.3.	Osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet	7
3.3.1.	Osaamisen tunnustaminen ammatillisesta perustutkinnosta	7
3.3.2.	Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	9
3.3.3.	Lukio-opinnot	10
3.3.4.	Korkeakouluopinnot	11
3.3.5.	Muu opiskelijan hankkima osaaminen	12
4.	OSAAMISEN OSOITTAMISEN SUUNNITTELU	12
4.1.	Osaamisen osoittamisen periaatteet Palvelualan Opisto Kuopio	12
4.1.1.	Näyttöympäristöjen valinta	12
4.1.2.	Muu osaamisen osoittaminen	13
4.1.3.	Osaamisen arvioijien valinta ja nimeäminen	13
4.1.4.	Osaamisen osoittamisen henkilökohtaistaminen	14
4.1.5.	Yhteistyö opiskelijan, työelämän ja muiden tahojen kanssa	16
4.1.6.	Palaute	17
4.2.	Tutkinnon osa kohtaiset osaamisen arviointisuunnitelmat	18
4.2.1.	Kaikille pakollinen tutkinnon osa, Asiakaslähtöinen puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen tuottaminen, 15 osp	18
4.2.2.	Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp, Kiinteistönhoidon osaamisala (Kiinteistönhoitaja AT ja Tekninen kiinteistönhoitaja)	19
4.2.3.	Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp, Kotityöpalvelujen osaamisala (Henkilökohtainen avustaja ja Kodinhuoltaja AT)	21

4.2.4.	Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp, Toimitilahuollon osaamisala (Laitoshuoltaja ja Toimitilahuoltaja AT)	23
4.2.5.	Valinnaiset tutkinnon osat 2 45-90 osp, Kaikille yhteiset	25
5.	OSAAMISEN ARVIOINNIN TOTEUTUS JA ARVIOINNISTA PÄÄTTÄMINEN	54
5.1.	Osaamisen arvioijien perehdyttäminen	54
5.2.	Osaamisen arviointi näytössä	54
5.3.	Osaamisen arviointi muussa osaamisen osoittamisessa	54
5.4.	Opiskelijan itsearviointi	54
5.5.	Arvioinnista päättäminen	55
5.6.	Osaamisen arvioinnin ja arviointipäätöksen dokumentointi	55
5.7.	Tietojen siirto kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintotietorekisteriin (KOSKI)	56
6.	ARVIOINNIN UUSIMINEN	56
7.	ARVIOINNIN KOROTTAMINEN	56
8.	ARVIOINNIN TARKISTAMINEN	56
9.	ARVIOINNIN OIKAISU	56
10.	TODISTUS TUTKINNON SUORITTAMISESTA, TUTKINNON OSAN SUORITTAMISESTA TAI TODISTUS OPISKELIJAN OSAAMISESTA	57
11.	SALASSAPITO JA TIETOSUOJA	57
12.	OSAAMISEN ARVIOINNIN TOTEUTTAMISUUNNITELMAN SEURANTA, ARVIOINTI JA PARANTAMINEN	58
	KÄYTETTY KIRJALLISUUS JA LÄHTEET:	58
	LIITTEET	58

1. JOHDANTO

Osaamisen arviointisuunnitelmassa määritellään koulutuksen järjestäjän päättämät linjaukset ja menettelytavat osaamisen arvioinnin toteuttamiseen. Palvelualan Opisto Kuopiossa osaamisen arviointisuunnitelma on tehty tutkintokohtaisesti. Tutkintokohtaisissa osaamisen arviointisuunnitelmissa kohdat 1., 2.1., 3., 4.1., 5. -12. ovat yhteneväiset kaikissa tutkinnossa.

2. PERUSTIEDOT

2.1. KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄ

Kuopion Talouskoulun Kannatusyhdistys ry
Y-tunnus: 0207872-5
Palvelualan Opisto Kuopio
Asemakatu 4
70100 Kuopio
044 035 5623
info@paok.fi
www.paok.fi

2.2. TUTKINNON VASTUUHENKILÖ

Heli Kärnä
044 0355624
heli.karna@paok.fi

2.1. TUTKINNON MUODOSTUMINEN

PUHTAUS- JA KIINTEISTÖNHOIDOPALVELUJEN AMMATTITUTKINTO		
AMMATILLISET TUTKINNON OSAT 150 OSP		
PAKOLLINEN TUTKINNON OSA 15 OSP		
Asiakaslähtöisten puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen tuottaminen, 15 osp		
OSAAMISALA VALINNAISET TUTKINNON OSAT 1 ja 2 135 OSP		
KIINTEISTÖNHOIDON OSAAMISALA 135 OSP Kiinteistönhoitaja (AT) (20024) Tekninen kiinteistönhoitaja (20025)	KOTITYÖPALVELUJEN OSAAMISALA 135 OSP Kodinhuoltaja (AT) (20027) Henkilökohtainen avustaja (20026)	TOIMITILAHUOLLON OSAAMISALA 135 OSP Toimitilahuoltaja (AT) (20029) Laitoshuoltaja (20028)
Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp Valitaan 45 osp tai 90 osp. Kiinteistönhoitaja (AT) valitsee	Valinnaiset tutkinnon osat 1 45-90 osp Valitaan 45 osp tai 90 osp. Henkilökohtainen avustaja	Pakolliset tutkinnon osat 60 osp Valitaan 45 osp tai 90 osp. Laitoshuoltaja valitsee

valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä kiinteistön toimintakunnan ylläpito -osan. Tekninen kiinteistönhoitaja valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä LVI- järjestelmien käyttö ja ylläpito - osan. LVI-järjestelmien käyttö ja ylläpito, 45 osp Kiinteistön toimintakunnan ylläpito, 45 osp	valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä henkilökohtaisena avustajana toimiminen -osan. Kodinhuoltaja (AT) valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä kotisiivouspalvelut-osan. Henkilökohtaisena avustajana toimiminen, 45 osp Kotisiivouspalvelut, 45 osp	valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä laitoshygieniapalvelut-osan. Toimitilahuoltaja (AT) valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä ylläpitosiivous- osan. Laitoshygieniapalvelut, 45 osp Ylläpitosiivouspalvelut, 45 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 2 45-90 osp Valitaan yhteensä 45 osp tai 90 osp.		
Avustaminen ja huolenpito, 30 osp Avustamis- ja asiointipalvelujen tuottaminen, 30 osp Elintarviketeollisuuslaitosten puhtauspalvelut, 30 osp Eryiskohteiden siivouspalvelut, 30 osp Hotelli- ja majoitustilojen puhtauspalvelut, 30 osp Huonekasvien huoltaminen, 15 osp Ilmanvaihtokoneiden toimintakunnan ylläpito, 30 osp Kauppakeskusten ja myymälätilojen puhtauspalvelut, 30 osp Kiinteistöautomaation säätö ja ohjaus, 30 osp Kodin ruokapalvelut, 30 osp Kulttuurihistoriallisten kohteiden puhtauspalvelut, 30 osp Laitoshuoltopalvelut, 30 osp Liikennevälineiden puhtauspalvelut, 30 osp Lämmitys-, vesi- ja viemärijärjestelmien toimintakunnan ylläpito, 30 osp Oppilaitosten ja päiväkotien puhtauspalvelut, 30 osp Perussiivouspalvelut, 30 osp Piha- ja ulkoalueiden hoitaminen, 30 osp Pintarakenteiden korjaustyöt, 30 osp Puhdastilojen puhtauspalvelut, 30 osp Rakennussiivouspalvelut, 30 osp Tekstiilien huoltaminen, 30 osp Teollisuuslaitosten puhtauspalvelut, 30 osp Terveystuottilojen puhtauspalvelut, 30 osp Työhön opastaminen, 30 osp Työpaikkaohjaajana toimiminen, 30 osp Uima-allas- ja kylpylätilojen puhtauspalvelut, 30 osp Uima-allasjärjestelmien huolto ja ylläpito, 30 osp Ulkoalueiden hoitokoneiden käyttö ja huolto, 15 osp Ympäristöhuoltopalvelut, 30 osp		

3. AIEMMIN HANKITUN OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN

Ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen (673/2017, 10§:n mukaan) ”koulutuksen järjestäjän tulee tunnustaa ne opiskelijan suorittamat voimassa olevien ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaiset tutkinnon osat tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueet sekä lukio-opinnot, korkeakouluopinnot tai muut toimivaltaisen viranomaisen arvioimat ja todentamat opinnot, jotka voidaan sisällyttää osaksi suoritettavaa tutkintoa siten kuin tutkinnon muodostumisesta pakollisten tutkinnon osien osalta tutkinnon perusteissa määrätään ja mitä valinnaisten tutkinnon osien osalta tutkinnon perusteissa mahdollistetaan ja henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa sovitaan.”.

Asiakirjat voivat olla tutkintotodistuksia, työtodistuksia tai muita opiskelijan toimittamia todistuksia. Tarvittaessa osaaminen voidaan varmentaa esimerkiksi osaamiskartoituksella, haastattelulla ym. Lähtökohtaisesti kaikki opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen pyritään tunnustamaan.

3.1. OSAAMISEN TUNNUSTAMISEN TOTEUTTAMINEN

Opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen selvitetään ja tunnistetaan ennen opintojen alkamista. Osaamisen tunnistamisen jälkeen tunnustetaan se osaaminen, joka vastaa opiskelijan tavoitteena olevan tutkinnon ammattitaito- ja osaamisvaatimuksia.

Jos opiskelijalla on

1) voimassa olevien tutkintojen perusteiden mukaan suoritettuja tutkinnon osia, koulutuksen järjestäjän tulee tunnustaa ne osaksi tutkintoa, mikäli suoritettavan tutkinnon perusteet sen mahdollistavat. Vastaavasti myös muiden viranomaisten arvioimat ja todentamat suoritukset samoin kuin korkeakouluopinnot ja lukio-opinnot tunnustetaan. Mikäli henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa on sovittu valinnaisten tutkinnon osien kohdalta muun osaamisen hankkimisesta, niiltä osin tunnustamista ei tarvitse tehdä.

2) ei-voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaisia suorituksia tai vastaavia muiden viranomaisten arvioimia ja todentamia opintoja, niistä toimitetaan osaamisen arvioijille tieto tunnustamista varten. Jos arvioijat toteavat osaamisen olevan ajantasaista ja vastaavan suoritettavan tutkinnon osan tai osien sisältöä, osaaminen tulee tunnustaa.

3) muuta tutkintoon soveltuvaa osaamista, koulutuksen järjestäjän tulee ohjata opiskelija osoittamaan osaamisensa näyttöön. Osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu ja todennettu.

(OPH 501-2018)

3.2.

ARVOSANOJEN MUUTTAMINEN

Jos osaamisen tunnustamista tehtäessä arvosana-asteikko eroaa ammatillisen peruskoulutuksen arviointiasteikosta, niin muutokset tehdään seuraavan taulukon mukaisesti:

ARVOSANA-ATEIKKO		
5-10	1-3	1-5
erinomainen 10	kiitettävä 3	kiitettävä 5
kiitettävä 9		
hyvä 8	hyvä 2	hyvä 4
tydyttävä 7		hyvä 3
kohtalainen 6	tydyttävä 1	tydyttävä 2
välttävä 5		tydyttävä 1

3.3. OSAAMISEN TUNNISTAMISEN JA TUNNUSTAMISEN MITOITUKSEN PERIAATTEET

3.3.1. OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN AMMATILLISESTA PERUSTUTKINNOSTA

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN AMMATILLISET PERUSTUTKINNOT	
Yhteiset tutkinnon osat	
Ammatillisen perustutkinnon 1.8.2018 voimassa olevien perusteiden mukaan, muutoksen voimaantulo 1.3.2020	Ammatillisen perustutkinnon <u>31.7.2018 asti voimassa olevien perusteiden mukaan</u>
Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita voidaan <u>sisällyttää suoraan</u> suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon	<u>Yhteisistä tutkinnon osista tai niiden osa-alueista toimitetaan tiedot nimetyille osaamisen arvioijalle tunnustamista varten.</u> Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita voidaan tunnustaa suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon. Jos aiemmin hankittu, arvioitu ja todennettu osaaminen vastaa vain osittain tutkinnon osaa tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kun sitä ei ole aiemmin arvioitu.
yhteisiin tutkinnon osiin enintään 35 osp laajuisesti: Voimassa olevien ammatillisten perustutkintojen perusteiden mukaan arvioidut ja todennetut yhteiset tutkinnon osat tai niiden osa-alueet sisällytetään osaksi suoritettavan ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai osa-alueita.	• Arviointi tehdään vertaamalla osaamisen ajantasaisuus ja vastaavuus taulukon 1. (liite 1) periaatteiden mukaan pakollisten osaamistavoitteiden osalta • Vallinnaisia osaamistavoitteita voidaan tunnustaa vastaavien osa-alueiden valinnaisiksi osaamistavoitteiksi. • aiemmin suoritettuja valinnaisia osaamistavoitteita voidaan tunnustaa muihin kuin taulukossa 1 (liite 1) määriteltyihin osa-alueiden pakollisiin osaamistavoitteisiin, mikäli osaaminen vastaa perustutkinnon perusteissa määriteltyjä osaamistavoitteita.
Suoritusten mukaan tunnustettua osaamista voidaan sisällyttää • ammatillisiin tutkinnon osiin • yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin • lukio-opintoihin tai muihin jatko-opintovalmiuksia tukeviin opintoihin enintään 25 osp laajuisesti jos perustutkinnon perusteiden muodostuminen sen mahdollistaa.	Suoritusten mukaan tunnustettua osaamista voidaan sisällyttää • ammatillisiin tutkinnon osiin • yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin • lukio-opintoihin tai muihin jatko-opintovalmiuksia tukeviin opintoihin enintään 25 osp laajuisesti jos perustutkinnon perusteiden muodostuminen sen mahdollistaa.
Käytännön toteutus: Opintovastaava katsoo opiskelijan kanssa osaamisen tunnustamiset henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman tekemis- ja päivittämiskeskusteluissa.	Käytännön toteutus: Opintovastaava katsoo opiskelijan kanssa osaamisen tunnustamiset henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman tekemis- ja päivittämiskeskusteluissa.

Opintovastaava/koulutussihteeri tekee merkinnät opiskelijan Hoksiin Wilmassa. Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja näkee merkinnät opiskelijan hoksissa Wilmassa. Tarvittaessa opintovastaava tiedottaa asiasta TJK-ohjaajaa tai ao. osa-alueen opettajaa.	Opintovastaava toimittaa nimetylle osaamisen arvioijalle tarvittavan materiaalin vertailua varten ja tekee tarvittavat merkinnät Hoksiin Wilmassa. Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja näkee merkinnät opiskelijan hoksissa Wilmassa. Tarvittaessa opintovastaava tiedottaa asiasta TJK-ohjaajaa ym.
---	--

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN AMMATILLISET PERUSTUTKINNOT	
Ammatilliset tutkinnon osat	
Ammatillisen perustutkinnon 1.8.2018 voimassa olevien perusteiden mukaan, muutoksen voimaantulo 1.3.2020	Ammatillisen perustutkinnon <u>31.7.2018 asti voimassa olevien perusteiden mukaan</u>
Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia voidaan <u>sisällyttää suoraan</u> suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon	Ammatillisten perustutkinnon perusteiden mukaan arvioiduista ja todennetuista ammatillisista tutkinnon osista <u>toimitetaan tiedot nimetyille osaamisen arvioijille tunnustamista varten.</u> Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia voidaan tunnustaa suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon. (huom. tutkinnon osien osa-alueiden hankkiminen suunnitellaan Hoksia tehtäessä, esim. hygos, Ea tai joku muu hankittu osaaminen ei tehdä uudelleen). Arviointi tehdään vertaamalla osaamisen ajantasaisuutta ja vastaavuutta suoritettavan ammatillisen perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin.
Ammatillisia tutkinnon osia voidaan sisällyttää suoritettavan ammatillisen perustutkinnon: • ammatillisiin tutkinnon osiin • ammatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin. Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erityis- ammattitutkinnosta, <u>enintään 15 osp laajuisesti.</u>	Ammatillisia tutkinnon osia voidaan sisällyttää suoritettavan ammatillisen perustutkinnon: • ammatillisiin tutkinnon osiin • ammatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin. Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erityisammattitutkinnosta, <u>enintään 15 osp laajuisesti.</u>
Käytännön toteutus: Opintovastaava tekee osaamisen tunnustamista opiskelijan kanssa henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman laatimis- ja päivittämiskeskusteluissa. Opintovastaava/koulutussihteeri tekee tunnustamisen merkinnät opiskelijan Hoksiin wilmassa.	Käytännön toteutus: Opintovastaava tekee osaamisen tunnustamista opiskelijan kanssa henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman laatimis- ja päivittämiskeskusteluissa. Opintovastaava tekee vertailun ja arvioinnin yhdessä ao. tutkinnon osan opettajan kanssa ja tekee tarvittavat merkinnät Hoksiin Wilmassa.

Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja näkee merkinnät opiskelijan hoksissaan Wilmassa. Tarvittaessa opintovastaava tiedottaa asiasta ao tutkinnon osan kouluttajaa, TJK-ohjaajaa ym.	Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja näkee merkinnät opiskelijan hoksissa Wilmassa. Tarvittaessa opintovastaava tiedottaa asiasta TJK-ohjaajaa ym.
--	---

3.3.2 AMMATTI- JA ERIKOISAMMATTITUTKINNOT

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN AMMATTI- JA ERIKOISAMMATTITUTKINNOT	
Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon osat	
Voimassa olevien perusteiden mukaan arvioidut ja todennetut ammatti- ja erikoisammattitutkinnon tutkinnon osat	Muiden kun voimassa olevien ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaan suoritettut tutkinnon osat
Voidaan sisällyttää suoritettavan ammatillisen perustutkinnon niihin ammatillisiin tutkinnon osiin - joiden ammattitaitovaatimuksia aiemmin hankittu osaaminen vastaa - jos tutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa. Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia voidaan tunnustaa suoraan suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon.	Ei voimassa olevien tutkintojen perusteiden mukaan arvioiduista ja todennetuista ammatillisista tutkinnon osista toimitetaan tiedot nimetyille osaamisen arvioijille tunnustamista varten. Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia voidaan tunnustaa suoritettavaan ammatilliseen tutkintoon. Jos aiemmin hankittu, arvioitu ja todennettu osaaminen vastaa vain osittain tutkinnon osaa, osaaminen osoitetaan vain siltä osin kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu.
Ammatillisia tutkinnon osia voidaan sisällyttää suoritettavan ammatillisen perustutkinnon: - amatillisiin tutkinnon osiin - amatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin. Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erityis- ammattitutkinnosta, <u>enintään 15 osp laajuisesti</u>.	Ammatillisia tutkinnon osia voidaan sisällyttää suoritettavan ammatillisen perustutkinnon: - amatillisiin tutkinnon osiin - amatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin. Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erityisammattitutkinnosta, <u>enintään 15 osp laajuisesti</u>.
Ammatillisen tutkinnon osat voidaan sisällyttää suoraan suoritettavaan ammatti ja erikoisammattitutkinnon niihin ammatillisiin tutkinnon osiin, joiden ammattitaitovaatimuksia aiemmin hankittu osaaminen vastaa ja jos tutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa. Tunnustettavan osan laajuus määräytyy suoritettavan tutkinnon perusteissa määrätyn tutkinnon muodostumisen ja tutkinnon perusteissa määriteltyjen ammatillisten tutkinnon osien laajuuksien mukaan.	Ammatillisen tutkinnon osat voidaan sisällyttää suoraan suoritettavaan ammatti ja erikoisammattitutkinnon niihin ammatillisiin tutkinnon osiin, - joiden ammattitaitovaatimuksia aiemmin hankittu osaaminen vastaa ja - jos tutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa. Tunnustettavan osan laajuus määräytyy suoritettavan tutkinnon perusteissa määrätyn tutkinnon muodostumisen ja tutkinnon perusteissa määriteltyjen ammatillisten tutkinnon osien laajuuksien mukaan.
Käytännön toteutus:	Käytännön toteutus:

Opintovastaava tekee osaamisen tunnistamista opiskelijan kanssa henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman laatimis- ja päivittämiskeskusteluissa.	Opintovastaava tekee osaamisen tunnistamista opiskelijan kanssa henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman laatimis- ja päivittämiskeskusteluissa.
Opintovastaava/koulutussihteeri tekee tunnustamisen merkinnät opiskelijan Hoksiin Wilmassa.	Opintovastaava tekee vertailun ja arvioinnin yhdessä ao. tutkinnon osan opettajan kanssa ja tekee tarvittavat merkinnät Hoksiin Wilmassa.
Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja näkevät merkinnät opiskelijan hoksissa Wilmassa. Tarvittaessa opintovastaava tiedottaa asiasta ao tutkinnon osan kouluttajaa, TJK-ohjaajaa ym.	Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja näkevät merkinnät opiskelijan hoksissa Wilmassa. Tarvittaessa opintovastaava tiedottaa asiasta TJK-ohjaajaa ym.

3.3.3. LUKIO-OPINNOT

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN LUKIO OPINNOISTA	
Aiemmin suoritettut lukio-opinnot tai samanaikaisesti ammatillisen perustutkinnon suorittamisen yhteydessä voimassa olevien lukion opetussuunnitelman perusteiden (60/011/2015) mukaiset lukio-opinnot	Lukion opetussuunnitelman perusteiden (60/011/2015) mukaan suoritettut lukio-opinnot
koko lukion oppimäärä: arvioidut ja todennetut opinnot tunnustetaan sisällyttämällä ne osaksi suoritettavaa ammatillista perustutkintoa taulukko 2 (liite 2) periaatteiden mukaan.	Tunnustetaan osaksi suoritettavan ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia. Lukio-opinnot tunnustetaan todistuksen pohjalta oppiaineiden oppimäärien perusteella enintään 60 osp laajuisesti. - yhteisiin tutkinnon osiin 35 osp - yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin, lukio-opintoihin tai muihin jatko-opintovalmiuksia tukeviin opintoihin enintään 25 osp, jos perustutkinnon perusteiden muodostuminen sen mahdollistaa.
koko oppiaineen oppimäärä: arvioidut ja todennetut opinnot tunnustetaan sisällyttämällä ne osaksi suoritettavaa ammatillista perustutkintoa taulukko 2 (liite 2) periaatteiden mukaan	
yksittäisiä oppiaineen kursseja - arvioidut ja todennetut opinnot tunnustetaan sisällyttämällä ne osaksi suoritettavaa ammatillista perustutkintoa taulukko 2 (liite 2) periaatteiden mukaan - osaamispisteiden laajuus määritellään siten, että 1 lukiossa suoritettu kurssi vastaa 1,5 osaamispistettä.	Ainoastaan yhteisten tutkinnon osien osa-alueita tai muita edellä mainittuja opintoja voidaan tunnustaa suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon. Lisäksi lukio-opintoja voidaan tunnustaa ammatillisiin tutkinnon osiin osaamisen vastaavuuden perusteella.
Käytännön toteutus: Opintovastaava tekee osaamisen tunnistamista opiskelijan kanssa henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman laatimis- ja päivittämiskeskusteluissa. Opintovastaava/koulutussihteeri tekee tunnustamisen merkinnät opiskelijan Hoksiin Wilmassa.	

Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja näkevät merkinnät opiskelijan hoksissaan Wilmassa. Tarvittaessa opintovastaava tiedottaa asiasta ao. tutkinnon osan kouluttajaa, TJK-ohjaajaa ym.

3.3.4. KORKEAKOULUOPINNOT

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN KORKEAKOULUOPINNOISTA

Arvioituja ja todennettuja korkeakouluopintoja voidaan tunnustaa suoritettavan ammattillisen perustutkinnon niihin ammatillisiin tutkinnon osiin tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin

- joiden ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita aiemmin hankittu osaaminen vastaa
- jos tutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa.

Korkeakouluopintoja voidaan tunnustaa suoritettavan ammatillisen perustutkinnon:

- ammatillisiin tutkinnon osiin
- ammatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin: korkeakouluopinnot, enintään 15 osaamispisteen laajuisesti.
- yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin
- yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin, lukio-opintoihin tai muihin jatko-opintovalmiuksia tukeviin opintoihin enintään 25 osaamispisteen laajuisesti, jos perustutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa.

Jos korkeakouluopinnoilla hankittua ammatillista osaamista tunnustetaan ammatti ja erikoisammattitutkinnon ammatillisiin tutkinnon osiin, niin

- **koulutuksen järjestäjän nimeämät osaamisen arvioijat arvioida opiskelijan osaamisen ajantasaisuuden ja vastaavuuden suoritettavan tutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin.**

Korkeakouluopinnot mitoitetaan opintopisteillä, joita ei voi suoraan siirtää tutkinnon osien laajuudeksi osaamisen tunnustamisen yhteydessä.

Tunnustettavan osan laajuus määräytyy suoritettavan tutkinnon perusteissa määrätyn tutkinnon muodostumisen ja tutkinnon perusteissa määriteltyjen ammatillisten tutkinnon osien tai ammatillisen perustutkinnon yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden laajuuksien mukaisesti.

Jos osaamista tunnustetaan perustutkinnon ammatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin sisältyviin korkeakouluopintoihin, koulutuksen järjestäjä määrittelee laajuuden osaamispisteinä osaamisen kattavuuden, vaikeusasteen ja merkittävyyden mukaan suhteessa perustutkinnossa edellytettävään osaamiseen.

Käytännön toteutus:

Opintovastaava tekee osaamisen tunnistamista opiskelijan kanssa henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman laatimis- ja päivittämiskeskusteluissa.

Opintovastaava tekee vertailun ja arvioinnin yhdessä ao. tutkinnon osan opettajan kanssa ja tekee tarvittavat merkinnät Hoksiin Wilmassa.

Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja näkevät merkinnät opiskelijan hoksissa Wilmassa. Tarvittaessa opintovastaava tiedottaa asiasta TJK-ohjaajaa ym.

3.3.5. MUU OPISKELIJAN HANKKIMA OSAAMINEN

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN OPISKELIJAN MUU HANKKIMA OSAAMINEN (työkokemus, muu koulutus, harrastuneisuus)	
Todentaminen asiakirjojen tai muiden selvitysten perusteella	Ei todennettua tai vertailukelpoista arvosanaa aiemmin hankitusta osaamisesta
- vastaa tutkinnon osan tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden osaamista - osoitetaan näytössä arvosanan saamiseksi - vastaa osittain tutkinnon osissa tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueissa vaadittavaa osaamista - hankitaan puuttua osaaminen - osaaminen osoitetaan näytössä vain siltä osin kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu.	- osaaminen osoitetaan lainsäädännön ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. - osaamisen arvioijat arvioivat: - osaamisen ajantasaisuuden ja vastaavuuden suoritettavaan tutkintoon - osaaminen osoitetaan näytössä
Käytännön toteutus: Opintovastaava tekee osaamisen tunnistamista opiskelijan kanssa henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman laatimis- ja päivittämiskeskusteluissa. Opintovastaava tekee vertailun ja arvioinnin yhdessä ao. tutkinnon osan tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueen opettajan kanssa ja ohjaa opiskelijan tarvittavilta osin näyttöön. Opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja näkevät merkinnät opiskelijan hoksissa Wilmassa. Tarvittaessa opintovastaava tiedottaa asiasta TJK-ohjaajaa ym.	

4. OSAAMISEN OSOITTAMISEN SUUNNITTELU

4.1. OSAAMISEN OSOITTAMISEN PERIAATTEET PALVELUALAN OPISTO KUOPIO

4.1.1. NÄYTTÖYMPÄRISTÖJEN VALINTA

Näyttöympäristöillä tarkoitetaan työpaikkoja, joissa ammatillinen osaaminen osoitetaan käytännön työtehtäviä tekemällä. Näyttöympäristöt valitaan siten, että niissä voidaan osoittaa tutkinnonperusteissa määrätty osaaminen. Perustellusta syystä näyttöympäristöt voivat olla muita paikkoja, esimerkiksi oppilaitoksen kahvila-myymälässä annettava näyttö. Tutkinnon perusteiden Ammattitaidon osoittamistavat -kohdassa määrätään tarkemmin tutkinnon osittain näyttöympäristöstä ja käytännön työtehtävistä, joissa opiskelija osoittaa kyseisen tutkinnon osan osaamisen. Näyttöympäristö merkitään henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman kohtaan 10. (OPH 2018)

Jos jokin tutkinnon osan ammattitaitovaatimus jää näyttämättä tietyssä tilanteessa tai näyttöympäristössä, opiskelija voi täydentää osaamistaan muilla tavoin, jotta osaaminen voidaan arvioida kattavasti. Näytössä osoitetun osaamisen täydentäminen voi olla tarpeen esimerkiksi silloin, kun käytännön työtehtäviä tekemällä ei ole mahdollista osoittaa riittävän kattavasti työn perustana olevaa tiedon hallintaa. Näyttöä voidaan tällöin täydentää esimerkiksi suullisella haastattelulla tai kirjallisilla tehtävillä. (OPH 2018)

Näyttöympäristölle asetetut vaatimukset:

- työyhteisö on kehitysmuutoksen ja muutoksille avoin yhteisö
- kyseiseen työpaikkaan on saatavissa arviointiin kriteerit täyttävää työelämän arvioija
- tutkinnon osan osaamisen näyttö on mahdollista toteuttaa työpaikalla
- työpaikalla tehdään niitä työtehtäviä ja -prosesseja, jotka ovat keskeisiä tutkinnon osan näytössä
- työntekijät ovat motivoituneet opiskelijan ohjaamiseen ja näyttöjen vastaanottoon
- työpaikkaohjaajat ovat valmiita koulutukseen ja perehdytykseen, jotta he saavat tarvittavan valmennuksen työssäoppimiseen ja näyttöihin
- työyhteisö sitoutuu työssäoppimisen ja näyttöjen kehittämiseen

Koulutuksen järjestäjä vastaa näytön suunnittelusta. Suunnittelu tehdään yhdessä opiskelijan ja työpaikan edustajan kanssa. Näyttöjen käytännön järjestelyt ja aikataulut suunnitellaan siten, että ne soveltuvat mahdollisimman hyvin opiskelijan ja työpaikan normaaliin toimintaan. (OPH 2018)

4.1.2. MUU OSAAMISEN OSOITTAMINEN

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä työpaikalla. Perustellusta syystä opiskelija voi tarvittaessa osoittaa osaamistaan myös muulla tavoin.

Opiskelija osoittaa osaamisensa käytännön työtilanteissa tai työprosesseissa näytöissä. Lisäksi tutkinnon perusteissa voidaan edellyttää

- kirjallisten dokumenttien tuottamista
- erillispätevyysien suorittamista.

Kirjalliset dokumentit syntyvät pääsääntöisesti käytännön työtehtävien yhteydessä. Näitä voivat olla esimerkiksi projektisuunnitelma tai työsuunnitelma. Lähtökohtaisesti erillispätevyysien suorittaminen (mm. hygieniapassi, EA1-kortti ja anniskelupassi) on osaamisen hankkimista, ei osaamisen osoittamista.

Yhteisten tutkinnon osien ja niiden osa-alueiden osaamistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan näytössä silloin, kun yhteisen tutkinnon osan tai sen osa-alueen osaaminen osoitetaan ammatillisen tutkinnon osan yhteydessä. Yhteisten tutkinnon osien suorittamiseksi vaadittava osaaminen voidaan tarvittaessa osoittaa myös muulla tavoin, kuten kirjallisissa tai suullisissa kokeissa.

4.1.3. OSAAMISEN ARVIOIJIEN VALINTA JA NIMEÄMINEN

Ammatillisten tutkinnon osien osaamisen arvioinnin toteuttavat ja arvioinnista päättävät koulutuksen järjestäjän nimeämät kaksi arvioijaa. Arvioijista toinen on pedagogisesti pätevä ja kelpoinen opettaja tai erityisestä syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja ja toinen työelämän edustaja. Muulla koulutuksen järjestäjän edustajalla tarkoitetaan esimerkiksi kouluttajaa tai muuta koulutuksen järjestäjän opetushenkilöstöön kuuluvaa henkilöä, joka täyttää muut lainsäädännössä arvioijille säädetyt edellytykset. Työelämän edustaja voi olla työnantaja, työntekijä tai itsenäinen ammattiharjoittaja. Erityisestä syystä, jos esimerkiksi työelämän edustajaa ei ole saatavissa toteuttamaan arviointia ja opiskelijan näyttö viivästyy tästä syystä kohtuuttomasti, arvioinnin voi toteuttaa ja arvioinnista päättää myös kaksi opettajaa tai muuta koulutuksen järjestäjän edustajaa.

Yhteisten tutkinnon osien ja niiden osa-alueiden

osaamisen arvioinnin toteuttaa ja arvioinnista päättää opettaja tai erityisestä syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja. Silloin kun yhteinen tutkinnon osa tai sen osa-alue toteutetaan ja arvioidaan ammatillisen tutkinnon osan yhteydessä, osaamisen arvioinnissa voidaan kuulla työelämän edustajaa.

Arvioijilla tulee olla

- riittävä ammattitaito ja osaaminen liittyen suoritettavaan tutkintoon ja erityisesti arvioitavaan tutkinnon osaan tai yhteisen tutkinnon osan osa-alueeseen
- riittävä perehtyneisyys arviointiin ja suoritettavan tutkinnon perusteisiin. (531/2017, 54§)

Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan, mitä hallintolain 27–29 §:ssä säädetään. Työpaikkaohjaajana toimiminen ei ole hallintolain mukainen esteellisyyden peruste.

4.1.4. OSAAMISEN OSOITTAMISEN HENKILÖKOHTAISTAMINEN

Henkilökohtaistaminen on olennainen osa näyttöjen suunnittelua ja toteuttamista. Koulutuksen järjestäjä vastaa näytön suunnittelusta. Suunnittelu tehdään yhdessä opiskelijan ja työpaikan edustajan kanssa. Näyttöjen käytännön järjestelyt ja aikataulut suunnitellaan siten, että ne soveltuvat mahdollisimman hyvin opiskelijan ja työpaikan normaaliin toimintaan.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS) kirjataan näyttöjen osalta seuraavat tiedot tutkinnon osittain:

- näyttöjen ajankohdat (näytön alkamis- ja päättymispäivämäärä, jolloin opiskelija osoittaa osaamistaan käytännön työtehtävissä)
- näyttöjen sisällöt ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksien tai yhteisten tutkinnon osien osaamistavoitteiden mukaisesti
- näyttöympäristöt
- osaamisen arvioijat
- suunnitelma muusta osaamisen osoittamisesta
- erityistä tukea saavan opiskelijan osalta mahdollinen osaamisen arvioinnin mukauttaminen ja yksilöllinen osaamisen arviointi

Näytön kesto vaihtelee sen mukaan, millaisesta tutkinnon osasta on kyse ja millaista osaamista osoitetaan. Osaamisen osoittaminen on erotettava selkeästi osaamisen hankkimisesta. Osaamisen hankkimista ovat muun muassa opettajien ohjauksessa tehdyt tehtävät ja työpaikalla järjestettävä koulutus.

Osaamisen arvioinnin mukauttaminen

Osaamisen arvioinnin mukauttamisella tarkoitetaan järjestelyjä, joissa erityistä tukea saavan opiskelijan ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia muutetaan laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi. Tässä tulee ottaa huomioon opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet. Osaamisen arviointia voidaan mukauttaa vain siltä osin, mikä on välttämätöntä opiskelijan tavoitteiden ja valmiuksien kannalta. Erityistä tukea saavan opiskelijan osaamisen arviointia voidaan mukauttaa ammatillisen perustutkinnon perusteiden osalta. Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suorittaville opiskelijoille mukauttamista ei voi tehdä.

Osaamisen arvioinnin mukauttaminen kirjataan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman kohtaan 11 tutkinnon osittain seuraavasti:

- mukautettavan tutkinnon osan nimi
- ammattitaitovaatimus, jonka arvioinnin kriteereitä mukautetaan
- yksilölliset arvioinnin kriteerit (1 - 5)
- mukautettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi
- osaamistavoite (koodi), jonka arvioinnin kriteereitä mukautetaan
- yksilölliset arvioinnin kriteerit (1 - 5).

Ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista poikkeaminen

Ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista poikkeamisella tarkoitetaan järjestelyjä, joissa ammatillisen perustutkinnon suorittajan ei tarvitse osoittaa jotakin tutkinnon perusteiden edellyttämää osaamista. Poikkeaminen on mahdollista siinä tapauksessa, että tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet ovat joko olosuhteiden tai opiskelijan aiemman osaamisen kannalta joiltakin osin opiskelijalle kohtuuttomia. Poikkeaminen on mahdollista myös silloin, jos se on perusteltua opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä. Poikkeaminen on mahdollista ainoastaan ammatillisissa perustutkinnoissa, ei ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa.

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen kirjataan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman kohtaan 10 tutkinnon osittain seuraavasti:

- suoritettavan tutkinnon osan nimi
- suoritettavan tutkinnon osan näyttöön sisältyvän yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi
- suoritettavan ammatillisen tutkinnon osan ammattitaitovaatimus
- suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osaamistavoite.

Joissakin tutkinnon perusteissa on määrätty, miltä osin osaamisen arviointia ei voida mukauttaa tai ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista ei voida poiketa. (katso tutkinnon osan suunnitelma). Osaamisen arvioinnin mukauttamisella ja ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisella on vaikutusta näytön sisältöön, mikä on huomioitava henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laadinnassa (kohta 10). Jos osaamisen arviointia on mukautettu tai ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista on poikettu ammatillisissa perustutkinnoissa, opiskelijan osaamista arvioidaan vertaamalla sitä hänelle henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa asetettuihin yksilöllisiin arviointikriteereihin.

Ohjaus, tuki ja erityinen tuki

HOKS:issa vastuuopettaja ja opiskelija sopivat, miten opiskelija osoittaa tutkinnon perusteissa edellytetyn osaamisen (mm. näyttöjen ajankohdat ja urasuunnitelmaa tukevat näyttöympäristöt). HOKS:ia päivitetään tarpeen mukaan opintojen edetessä.

Ennen koulutussopimusjaksojen alkua opettaja perehdyttää opiskelijaryhmät näyttöjen suorittamiseen liittyviin käytänteisiin ja asiakirjoihin (koulutussopimus, arviointikriteeristö, arvioinnissa käytettävät lomakkeet ja näytön suunnittelun lomake). Ennen näyttöä opettaja varmistaa henkilökohtaisella ohjauksella, että opiskelija ymmärtää näyttöön liittyvät ohjeet ja määräykset. Näyttöä suunnitellaan yhdessä opiskelijan ja työelämän edustajan kanssa esim. työpaikalla tapahtuvan ohjauskäynnin yhteydessä.

Mikäli opiskelijalla on erityisen tuen tarvetta, tämä huomioidaan näytön suunnittelu- ja toteutusvaiheessa esim. lisäämällä hyödyntämällä. Arviointitilanteessa voidaan käyttää selkokieliä tekstejä, kuvia ja apuvälineitä. Näytön täydentäminen suullisesti on mahdollista.

Näyttöjen arvioijat perehdytetään ottamaan huomioon tutkinnon suorittajan erityinen tuki ja ohjaus. Ammattitaitoa tulee arvioida niin, ettei tuki vaikuta opiskelijan suoritusta heikentävästi. Mikäli opiskelijalla on tutkinnon suorittamiseen liittyviä erityistarpeita, jotka johtuvat esim. kieli- ja kulttuuritaustasta, nämä otetaan tutkinnon suorittamisessa huomioon.

Osaamisen arvioinnin mukauttaminen, ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista poikkeaminen suunnitellaan erityisopettajan kanssa.

4.1.5. YHTEISTYÖ OPISKELIJAN, TYÖELÄMÄN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Näyttöjen suunnittelussa ja toteuttamisessa opiskelijan osallisuus on tärkeää. Tämä tulee esiin mm. HOKS:n laadinnassa, näyttöympäristöjen valinnoissa ja urasuunnitelman toteutumisen mahdollistamisessa.

Työelämän toimijoita pyritään osallistamaan HOKS:n laadintaan ja näyttöjen suunnitteluun.

Työpaikkakäynneillä ja näyttöjen arviointien yhteydessä keskustellaan myös toiminnan kehittämisestä.

Oppilaitos perehdyttää arvioijia näyttöihin, mikä osaltaan myös kehittää tutkintojen suorittamista.

Näyttöjen järjestämisen kehittämisessä hyödynnetään oppilaitoksen palautesuunnitelman mukaisia ja valtakunnallisen ARVO -palautejärjestelmän palautteita.

4.1.6. PALAUTE

4.1.6.1. OSAAMISEN KEHITTYMINEN

Opiskelijalla on oikeus saada palautetta osaamisensa kehittymisestä tutkinnon suorittamisen tai koulutuksen aikana. Tutkintokoulutuksen aikana opiskelijan osaamisen kehittymistä arvioivat ja siitä antavat palautetta opetuksesta vastaavat opettajat ja muut opiskelijan opetukseen ja ohjaukseen osallistuvat henkilöt, sekä työpaikalla järjestettävän koulutuksen aikana myös vastuullinen työpaikkaohjaaja. Jos opiskelija suorittaa tutkinnon tai tutkinnon osan osallistumatta tutkintokoulutukseen, hänen osaamisensa kehittymistä arvioivat ja siitä antavat palautetta arvioijat osaamisen arvioinnin yhteydessä.

Opiskelijalle annettavalla palautteella ohjataan ja kannustetaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä itsearviointiin. Opettaja varmistaa yhdessä työelämän edustajan kanssa opiskelijan valmiuden näyttöön ennen näyttöä tapahtuvalla työpaikkakäynnillä.

Opiskelijalle tulee järjestää mahdollisuus osoittaa osaamisensa mahdollisimman pian sen jälkeen, kun hänen katsotaan saavuttaneen tutkinnon perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset. Opiskelija voi osallistua näyttöön osaamisen hankkimistavasta riippumatta.

4.1.6.2. PALAUTTEEN ANTAMINEN NÄYTÖN JÄLKEEN

Näytön onnistumisesta keskustellaan näytön arviointikeskustelussa. Opiskelijat ja työpaikan edustajat antavat palautteen työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta ja näytöstä jokaisen näytön jälkeen Inka-palautejärjestelmää käyttäen. Palautteen ottaminen ja käsittely on kuvattu tarkemmin Peda netissä laadunhallinta kohdassa.

<https://peda.net/yksityiskoulut/paok/laadunhallinta/arviointitoiminta/sis%C3%A4inen-arviointi>

4.2.1. KAIKILLE PAKOLLINEN TUTKINNON OSA, ASIAKASLÄHTÖINEN PUHTAUS- JA KIINTEISTÖPALVELUJEN TUOTTAMINEN, 15 OSP

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Asiakaslähtöinen puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen tuottaminen, 15 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa kiinteistö-, kotityö- tai puhtauspalvelualan työtehtävissä ja asiakaspalvelutilanteissa sovitulla tavalla. Opiskelija osaa • selvittää asiakaskohteen palvelusopimukseen ja palvelutuotteisiin liittyvät asiat omalla vastualueellaan • toimia puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen tuottajana • toimia erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisön jäsenenä • toimia työ- ja asiakasturvallisesti Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa kiinteistö-, kotityö- tai puhtauspalvelualan työtehtävissä ja asiakaspalvelutilanteissa sovitulla tavalla.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998652	

4.2.2. VALINNAISET TUTKINNON OSAT 1 | 45-90 osp, KIINTEISTÖNHOIDON OSAAMISALA (KIINTEISTÖNHOITAJA AT, TEKNINEN KIINTEISTÖNHOITAJA)

Valitaan 45 osp tai 90 osp. Kiinteistöhoitaja (AT) valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä kiinteistön toimintakunnon ylläpito -osan. Tekninen kiinteistöhoitaja valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä LVI-järjestelmien käyttö ja ylläpito -osan.

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: LVI-järjestelmien käyttö ja ylläpito, 45 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa LVI-järjestelmien käyttöön ja ylläpitoon liittyvissä tehtävissä Opiskelija osaa • suunnitella LVI-järjestelmien toiminnan käyttöön ja ylläpitoon liittyvät työtehtävät • tehdä LVI-järjestelmien käyttöön ja ylläpitoon liittyviä mittauksia ja tarkistuksia • paikantaa LVI-järjestelmistä yleisimmät toimintahäiriöt ja niiden korjaustarpeet • tehdä normaalit LVI-järjestelmien kalusteiden vaihdot • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kiinteistöpalvelualan yritykset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998548	

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Kiinteistön toimintakunnan ylläpito, 45 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa kiinteistönhoitotehtävissä, teknisissä palvelutehtävissä ja näihin läheisesti liittyvissä tehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella kiinteistön toimintakunnan ylläpitoon liittyviä työtehtäviä • huolehtia kiinteistön sisätilojen käytettävyydestä • tehdä ulkoalueiden ylläpitotöitä • seurata teknisten järjestelmien toimintaa • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kiinteistöpalvelualan yritykset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998764	

4.2.3. VALINNAISET TUTKINNON OSAT 1 | 45-90 osp, KOTITYÖPALVELUJEN OSAAMISALA (HENKILÖKOHTAINEN AVUSTAJA JA KODINHUOLTAJA AT)

Valitaan 45 osp tai 90 osp. Henkilökohtainen avustaja valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä henkilökohtaisena avustajana toimiminen -osan. Kodinhuoltaja (AT) valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä kotisiivouspalvelut-osan.

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Henkilökohtaisena avustajana toimiminen, 45 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla henkilökohtaisena avustajana asiakkaille, jotka tarvitsevat avustajaa oman vammaisuuden tai sairauden takia. Opiskelija osaa • hyödyntää henkilökohtaiseen apuun liittyviä säädöksiä työssään • suunnitella henkilökohtaisena avustajan toimimiseen liittyviä avustamispalveluja ja muita palveluja • toteuttaa henkilökohtaisena avustajana toimimiseen liittyviä avustamispalveluja ja muita palveluja • toimia avustajana liikkumisessa • toimia asiakaspalvelutilanteissa avustettavan kodissa ja kodin ulkopuolella • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa avustettavan kotona, kodin ulkopuolella tai molemmissa ympäristöissä.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/6819025	

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTÖ: Kotisiivouspalvelut, 45 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kotisiivouspalveluissa asiakaskohteessa tekemällä kodin ylläpito- ja perussiivoustehtäviä monipuolisesti. Opiskelija osaa • suunnitella asiakaskodin tilojen ylläpito- ja perussiivouksen • toteuttaa asiakaskodin tilojen ylläpito- ja perussiivouksen • toimia asiakaspalvelutilanteissa asiakkaan kodissa • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Asiakaskodit tai kodinomaiset laitokset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearvioinnin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998541	

4.2.4. VALINNAISET TUTKINNON OSAT 1 | 45-90 OSP, TOIMITILAHUOLLON OSAAMISALA (LAITOSHUOLTAJA JA TOIMITILAHUOLTAJA AT)

Valitaan 45 osp tai 90 osp. Laitoshuoltaja valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä laitoshygieniapalvelut-osan. Toimitilahuoltaja (AT) valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi tästä ryhmästä ylläpitosiivous-osan.

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Laitoshygieniapalvelut, 45 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksissa huoltohuone-, laitoshygienia- ja eristyssiivoustehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella asiakaskohteen laitoshygieniapalveluja • toteuttaa ylläpitosiivousta • toteuttaa eristyssiivousta • toteuttaa huoltohuonetehtäviä • käsitellä ja lajitella jätteitä • toimia asiakaslähtöisesti palvelutilanteissa ja työyhteisössä • työskennellä työturvallisesti ja työergonomisesti. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Sosiaali- ja terveydenhuollon laitokset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998761	

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Ylläpitosiivouspalvelut, 45 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa puhtauspalvelutehtävissä sekä näihin läheisesti liittyvissä tehtävissä. Opiskelija tekee työalueensa ylläpitosiivouksen ja jaksoittaiset työt sekä pintamateriaalien hoitotehtäviä. Opiskelija osaa • suunnitella asiakaskohteen ylläpitosiivouksen ja jaksoittaisen siivouksen • toteuttaa asiakaskohteen ylläpitosiivouksen ja jaksoittaisen siivouksen • noudattaa työtapahygieniaa työssään • toimia ylläpitosiivouksen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kohde joissa tehdään ylläpitosiivousta, esimerkiksi asiakaskoti (yksityiskodit, palveluasunnot), kodinomainen laitos (hoivakoti, vanhaikoti, palvelukeskus), sairaala ja muu hoitolaitos, päiväkot, koulu, virasto, tuotantolaitos, hyvinvointi- ja matkailukeskus tai majoitusalan yritys.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998659	

4.2.5.VALINNAISET TUTKINNON OSAT 2 | 45-90 OSP, KAIKILLE YHTEISET

4.2.5.1. AVUSTAMINEN JA HUOLENPITO

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Avustaminen ja huolenpito, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla hoivalaitoksissa avustamis- ja huolenpitotehtävissä. Hän avustaa asiakasta pukeutumisessa, henkilökohtaisessa hygieniassa, peseytymisessä, ruokailussa, liikkumisessa ja apuvälineiden käytössä. Opiskelija osaa • suunnitella asiakkaan avustamis- ja huolenpitotehtäviä • toteuttaa päivittäisiä avustamis- ja huolenpitotehtäviä • toimia avustamisen ja huolenpidon palvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Hoivalaitokset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998542	

4.2.5.2. AVUSTAMIS- JA ASIOINTIPALVELUJEN TUOTTAMINEN

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTÖ: Avustamis- ja asiantipalvelujen tuottaminen, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakkaan kotona ja asiantipäristöissä asiakkaan päivittäisissä avustamis- ja asiantipalvelutehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella asiakkaan avustamis- ja asiantipalvelutehtäviä • toteuttaa avustamispalvelutehtäviä • toteuttaa asiantipalvelutehtäviä • toimia asiakaspalvelutilanteissa asiakkaan kodissa ja asiantipäristöissä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Asiakkaan koti ja asiantipäristöt (kauppa, pankki, virastot)
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998658	

4.2.5.3. ELINTARVIKETEOLLISUUSLAITOSTEN PUHTAUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Elintarviketeollisuuslaitosten puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa elintarviketeollisuuslaitosten puhtauspalvelutehtävissä ja niihin läheisesti liittyvissä tehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella elintarviketeollisuuslaitosten puhtauspalveluihin liittyviä töitä • toteuttaa elintarviketeollisuuslaitosten puhtauspalveluihin liittyviä töitä • toimia elintarviketeollisuuden puhtauspalvelujen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Elintarviketeollisuuslaitokset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearvioinnin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4983447	

4.2.5.4. ERITYISKOHTEIDEN SIIVOUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Erityiskohteiden siivouspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla erityiskohteiden siivouspalvelutehtävissä. Erityiskohteena voi olla esimerkiksi homesiivouskohde, palosiivouskohde, kalmasiivouskohde, allergiasiivouskohde, tuhoeläinsiivouskohde tai muuta vastaavaa erityissiivousta vaativa kohde. Opiskelija osaa • suunnitella erityiskohteiden siivouspalveluja • toteuttaa erityiskohteiden siivouspalveluja • toimia erityiskohteiden siivouspalvelujen palvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Erityiskohteena voi olla esimerkiksi homesiivouskohde, palosiivouskohde, kalmasiivouskohde, allergiasiivouskohde, tuhoeläinsiivouskohde tai muuta vastaavaa erityissiivousta vaativa kohde.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998765	

4.2.5.5. HOTELLI- JA MAJOITUSTILOJEN PUHTAUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Hotelli- ja majoitustilojen puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla hotelli ja majoitustilojen puhtauspalvelutehtävissä ja niihin läheisesti liittyvissä tehtävissä asiakaskohteessa. Opiskelija osaa • suunnitella hotelli- ja majoitustilojen puhtauspalveluihin liittyviä töitä • toteuttaa hotelli- ja majoitustilojen puhtauspalveluihin liittyviä töitä • tehdä muita asiakaskohteen palvelutehtäviä • toimia hotelli- ja majoitustilojen puhtauspalvelujen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Hotellit ja majoitustilat
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998544	

4.2.5.6. HUONEKASVIEN HUOLTAMINEN

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Huonekasvien huoltaminen, 15 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa huonekasvien huoltotehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella asiakaskohteen huonekasvien huoltotehtäviä • tehdä asiakaskohteen huonekasvien huoltotehtäviä • toimia huonekasvien huoltopalvelutehtävien asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Asiakaskodit, hoivakodit, palveluasunnot
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998543	

4.2.5.7. ILMANVAIHTOKONEIDEN TOIMINTAKUNNON YLLÄPITO

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Ilmanvaihtokoneiden toimintakunnon ylläpito, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteissa ilmanvaihtokoneiden toimintakunnon ylläpitoon liittyvissä tehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella ilmanvaihtokoneiden toimintakunnon ylläpitoon liittyviä työtehtäviä • tehdä ilmanvaihtokoneen toimintakunnon ylläpitoon liittyviä tarkistuksia • paikantaa ilmanvaihtokoneen yleisimmät toimintahäiriöt sekä arvioida korjaustarpeen ja työn kiireellisyyden • tehdä ilmanvaihtokoneisiin liittyvät suodattimien, hihnojen ja mittareiden vaihdot • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö	Kiinteistöpalvelualan yritykset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998650	

4.2.5.8. KAUPPAKESKUSTEN JA MYYMÄLÄTILOJEN PUHTAUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Kauppakeskusten ja myymälätilojen puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa kauppakeskuksissa tai myymälätiloissa puhtauspalvelutehtävissä ja niihin läheisesti liittyvissä tehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella kauppakeskusten ja myymälätilojen puhtauspalveluihin liittyviä töitä • toteuttaa kauppakeskusten ja myymälätilojen puhtauspalveluihin liittyviä töitä • toimia kauppakeskusten ja myymälätilojen puhtauspalvelujen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kauppakeskukset ja myymälät
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearvioinnin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998760	

4.2.5.9. KIINTEISTÖAUTOMAATIOIN SÄÄTÖ JA OHJAUS

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Kiinteistöautomaation säätö ja ohjaus, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa kiinteistön automaation säätöön ja ohjaukseen liittyvissä teknisissä palvelutehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella säätö- ja ohjaustoimenpiteitä kiinteistön automaatiojärjestelmään • tehdä tarvittavat säätö- ja ohjaustoimenpiteet kiinteistön automaatiojärjestelmässä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kiinteistöpalvelualan yritykset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annettavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4983449	

4.2.5.10. KODIN RUOKAPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Kodin ruokapalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakkaan kodissa ruokapalvelutehtävissä valmistaen kotiruokia ja leivonnaisia monipuolisesti. Opiskelija osaa • suunnitella kotiruokien ja leivonnaisten valmistuksen • valmistaa kotiruokia ja leivonnaisia • toimia asiakaspalvelutilanteissa asiakkaan kodissa • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Asiakaskohteiden kotikeittiöt tai kodinomaiset laitokset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4983446	

4.2.5.11. KULTTUURIHISTORIALLISTEN KOHTEIDEN PUHTAUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Kulttuurihistoriallisten kohteiden puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kulttuurihistoriallisissa kohteissa puhtauspalvelutehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella kulttuurihistoriallisten kohteiden puhtauspalveluja • toteuttaa kulttuurihistoriallisten kohteiden puhtauspalveluja • toimia kulttuurihistoriallisten kohteiden puhtauspalvelujen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kulttuurihistoriallisia kohteita ovat mm. vanhat kirkot, museot ja muut vastaavat rakennukset.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annettavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998546	

4.2.5.12. LAITOSHUOLTOPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Laitoshuoltopalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveydenhuoltolaitoksessa ruoka- ja vuodehuoltotehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella asiakaskohteen laitoshuoltopalveluja • toteuttaa ruokahuoltotehtäviä • toteuttaa vuodehuoltotehtäviä • toimia asiakaslähtöisesti palvelutilanteissa ja työyhteisössä • työskennellä työturvallisesti ja työergonomisesti Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Sosiaali- ja terveydenhuoltolaitokset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998651	

4.2.5.13. LIIKENNEVÄLINEIDEN PUHTAUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Liikennevälineiden puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa liikennevälineiden puhtauspalvelutehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella liikennevälineiden puhtauspalveluja • toteuttaa liikennevälineiden puhtauspalveluja • toimia liikennevälineiden puhtauspalvelujen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Yksityiset puhtauspalvelualan yritykset, jotka tarjoavat liikennöintiyrityksille puhtauspalveluita. Esim. VR, ISS
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annettavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998653	

4.2.5.14. LÄMMITYS-, VESI- JA VIEMÄRIJÄRJESTELMIEN TOIMINTAKUNNON YLLÄPITO

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Lämmitys-, vesi- ja viemärijärjestelmien toimintakunnon ylläpito, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa lämmitys-, vesi- ja viemärijärjestelmien toimintakunnon ylläpitoon liittyvissä tehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella lämmitys-, vesi- ja viemärijärjestelmien toimintakunnon ylläpitoon liittyviä tehtäviä • paikantaa lämmitys-, vesi- ja viemärijärjestelmien toimintahäiriöt ja arvioida niiden korjaustarpeen • tehdä vesi- ja viemärijärjestelmiin liittyviä kaulusteiden vaihtotöitä • tehdä viemärien avaamis- ja puhdistustöitä • vaihtaa patteriventtiilin termostaatti-osan ja asettaa esisääätöarvon • paikantaa lämmönjakoverkostosta vuotokohdan • tehdä lämmönsiirtimen vuotokokeen sisäisen vuodon havaitsemiseksi • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kiinteistöpalvelualan yritykset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998768	

4.2.5.15. OPPILAITOSTEN JA PÄIVÄKOTIEN PUHDISTUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Oppilaitosten ja päiväkotien puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa oppilaitosten tai päiväkotien puhtauspalvelutehtävissä ja niihin läheisesti liittyvissä tehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella oppilaitosten ja päiväkotien puhtauspalveluja • toteuttaa oppilaitosten ja päiväkotien puhtauspalveluja • toimia oppilaitosten ja päiväkotien puhtauspalvelujen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Oppilaitokset ja päiväkodit
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4983448	

4.2.5.16 PERUSSIIVOUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Perussiivouspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa perussiivouspalvelutehtävissä. Opiskelija tekee kohteen kaluste-, lattia- ja muiden pintojen peruspuhdistusta ja pintamateriaalien suojaustehtäviä. Opiskelija osaa • suunnitella asiakaskohteen tilojen perussiivouksen • toteuttaa asiakaskohteen tilojen perussiivouksen • toimia perussiivouksen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Toimistot, koulut, päiväkodit, hotellit, sairaalat, terveyskeskukset, vanhainkodit, kodinomaiset laitokset, elintarviketilat, uimahallit ja erilaiset tuotantolaitokset.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearvioinnin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998766	

4.2.5.17. PIHA- JA ULKOILUALUEIDEN HOITAMINEN

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Piha- ja ulkoalueiden hoitaminen, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteissa piha- ja ulkoalueiden yhden vuodenajan mukaisissa hoitotehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella piha- ja ulkoalueiden kunnossapitoon liittyviä töitä • tehdä pihan ja ulkoalueiden kunnossapitoon liittyviä töitä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kiinteistöpalvelualan yritykset, Viher-/piharakennusyritykset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998547	

4.2.5.18. PINTARAKENTEIDEN KORJAUSTYÖT, 30 OSP

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Pintarakenteiden korjaustyöt, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteissa piha- ja ulkoalueiden yhden vuodenajan mukaisissa hoitotehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella kiinteistönhoidollisia, pienimuotoisia pintarakenteiden ja rakennusten pintojen korjaustöitä • tehdä kiinteistönhoidollisia, pienimuotoisia pintarakenteiden ja rakennusten pintojen korjaustöitä • toimia asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisön jäsenenä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kiinteistöpalvelualan yritykset, rakennusfirmat
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/6746393	

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Puhdastilojen puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla puhdastilojen puhtauspalvelutehtävissä asiakaskohteissa, joissa on määritelty puhtausluokitus. Opiskelija osaa • suunnitella puhdastilojen puhtauspalveluja • toteuttaa puhdastilojen puhtauspalveluja • toimia puhdastilojen puhtauspalvelujen asiakastilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Puhdastila jossa on määritelty puhtausluokitus. esim. Lääketeollisuus, elektroniikkateollisuus
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998657	

4.2.5.20. RAKENNUSSIIVOUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Rakennussiivouspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla rakennuskohteen siivoustehtävissä rakentamisen aikana (henkilöstö- ja toimistotilat, sosiaalitilat) tai loppusiivouksessa. Opiskelija osaa • suunnitella asiakaskohteen rakennussiivoukseen liittyviä töitä • toteuttaa rakennussiivoukseen liittyviä töitä • toimia rakennussiivouksen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Rakennuskohteet joissa tehdään rakennusaikaisia esim. henkilöstö-, toimisto- ja sosiaalitilojen siivouksia tai loppusiivouksia
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998549	

4.2.5.21. TEKSTIILIEN HUOLTAMINEN

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Tekstiilien huoltaminen, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kodin tai laitoksen tekstiilien pesu- ja jälkikäsittelytehtävissä asiakaskohteissa. Opiskelija osaa • suunnitella asiakaskohteen tekstiilien huoltotehtäviä • tehdä asiakaskohteen tekstiilien huoltotehtäviä • toimia tekstiilien huoltotehtävien asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Asiakaskohde jossa tehdään vaatteiden- ja tekstiilien huoltoa sekä lähetetään ja vastaanotetaan pyykkiä pesulasta
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998763	

4.2.5.22. TEOLLISUUSLAITOSTEN PUHTAUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Teollisuuslaitosten puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla teollisuuslaitosten puhtauspalvelutehtävissä ja niihin läheisesti liittyvissä tehtävissä asiakaskohteessa. Opiskelija osaa • suunnitella teollisuuslaitosten puhtauspalveluja • toteuttaa teollisuuslaitosten puhtauspalveluja • toimia teollisuuslaitosten puhtauspalvelujen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Teollisuuslaitokset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998762	

4.2.5.23. TERVEYDENHUOLTOTILOJEN PUHTAUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Terveystieteiden puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla terveydenhuoltotilojen puhtauspalvelutehtävissä asiakaskohteessa. Opiskelija osaa • suunnitella terveydenhuoltotilojen puhtauspalvelutehtäviä • toteuttaa terveydenhuoltotilojen puhtauspalvelutehtäviä • toteuttaa eristyssiivousta • toimia terveydenhuoltotilojen puhtauspalvelujen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Terveystietolaitokset mm. Terveystieteiden ja sairaaloiden vuodeosastot
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998654	

4.2.5.24. TYÖHÖN OPASTAMINEN

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Työhön opastaminen, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä asiakaskohteessa opastamalla työntekijää tai opiskelijaa omaan työalueeseensa ja työhönsä Opiskelija osaa • suunnitella työntekijän tai opiskelijan opastamisen omaan työalueeseen ja työhön • toteuttaa työntekijän tai opiskelijan opastamisen omaan työalueeseen ja työhön • ohjata työntekijää tai opiskelijaa toimimaan asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • ohjata työntekijää tai opiskelijaa noudattamaan työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Erilaiset kohteet, joissa mahdollisuus opastaa työntekijää tai opiskelijaa esim. oppilaitos
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998545	

4.2.5.25. TYÖPAIKKAOHJAAJANA TOIMIMINEN

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Työpaikkaohjaajana toimiminen, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa työpaikkaohjaajana. Opiskelija osaa • suunnitella työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja osaamisen osoittamisen näytössä • ohjata toista opiskelijaa ja antaa palautetta hänen kehittämisestään • arvioida toisen opiskelijan osaamista näytössä • toimia työyhteisön jäsenenä • arvioida omaa toimintaansa työpaikkaohjaajana. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kohde jossa opiskelijalla on mahdollisuus toimia työpaikkaohjaajana.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annettavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998655	

4.2.5.26. UIMA-ALLAS- JA KYLPYLÄTILOJEN PUHTAUSPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Uima-allas- ja kylpylätilojen puhtauspalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa uima-allas ja kylpylätilojen puhtauspalvelutehtävissä ja niihin läheisesti liittyvissä tehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella uima-allas- ja kylpylätilojen puhtauspalveluja • toteuttaa uima-allas- ja kylpylätilojen puhtauspalveluja • toimia uima-allas- ja kylpylätilojen puhtauspalvelujen asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Uimahallit, Kylpylät, Palvelukodit joissa uima-allastilat, Kuntoutumis- ja päiväkeskukset joissa allasosasto.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998767	

4.2.5.27. UIMA-ALLASJÄRJESTELMIEN HUOLTO JA YLLÄPITO

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Uima-allasjärjestelmien huolto ja ylläpito, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa teknisissä palvelutehtävissä huoltaen ja ylläpitäen uima-allasjärjestelmää. Opiskelija osaa • suunnitella uima-allasjärjestelmien huollon ja ylläpidon • seurata allasveden laatua • ajaa ja säätää allasveden puhdistusprosessia • toteuttaa uima-allasjärjestelmän vuosi- ja kausihuollon • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Uimahallit, Kylpylät, Palvelukodit joissa uima-allastilat, Kuntoutumis- ja päiväkeskukset joissa allasosasto.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annetavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Allasveden laitosteknisen ja allasvesihygienisen osaamisen opiskelija osoittaa voimassa olevalla, Valviran myöntämällä osaamistodistuksella (ns. vesityökortti).	
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4983445	

4.2.5.28. ULKOALUEIDEN HOITOKONEIDEN KÄYTTÖ JA HUOLTO

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Ulkoalueiden hoitokoneiden käyttö ja huolto, 15 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kiinteistön ulkoalueiden hoitotehtävissä käyttäen ja huoltaen ulkoalueiden hoitokoneita asiakaskohteessa. Opiskelija osaa • suunnitella kiinteistön ulkoalueiden kunnossapitoon liittyviä, koneella tehtäviä töitä • tehdä kiinteistön ulkoalueiden kunnossapitoon liittyviä, koneella tehtäviä töitä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Kiinteistöpalvelualan yritykset
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annettavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Opiskelijalla on voimassa oleva, moottorityökoneen kuljettajalta edellytettävä T-luokan ajolupa (Traktorikortti).	
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4983444	

4.2.5.29. YMPÄRISTÖHUOLTOPALVELUT

OSAAMISEN ARVIOINTI /NÄYTTÖ: Ympäristöhuoltopalvelut, 30 osp	
Lyhyt kuvaus näytöstä:	Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla asiakaskohteessa ympäristöhuoltopalveluihin liittyvissä tehtävissä. Opiskelija osaa • suunnitella asiakaskohteen ympäristöhuoltopalvelutehtäviä • tehdä asiakaskohteen ympäristöhuoltopalvelutehtäviä • toimia ympäristöhuoltopalvelutehtävien asiakastilanteissa ja työyhteisössä • noudattaa työturvallisuutta ja työergonomiaa. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijakohtainen näyttö tai muun osaamisen osoittaminen tarkemmin. (HOKS –kohdat 10-12)
Näyttöympäristö:	Esimerkiksi hoitolaitos, hotelli, oppilaitos, päiväkot, sairaala, teollisuuslaitos, terveyskeskus, toimisto, vapaa-ajan ja liikuntalaitos ym.
Näytön kesto:	sopimuksen mukaan
Näytön arviointi:	Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Arviointiaineisto tuodaan työelämässä annettavan näytön yhteyteen ja koko tutkinnon osa arvioidaan yhdessä. Ennen arvosanan antamista käydään arviointikeskustelu, jossa opiskelija tekee itsearviointin. Arvosanasta päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Poikkeustapauksessa/ tarvittaessa arvosanasta päättää kaksi opettajaa. TJK:n ohjaava opettaja vastaa arvioinnin ja arviointipäätöksen ja sen perustelujen dokumentoinnista Wilmaan. TJK:n ohjaava opettaja tiedottaa opiskelijaa arvosanan uusimisesta, korottamisesta ja oikaisusta.
Arvioinnin kriteerit: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/4914573/reformi/tutkinnonosat/4998540	

5. OSAAMISEN ARVIOINNIN TOTEUTUS JA ARVIOINNISTA PÄÄTTÄMINEN

5.1. OSAAMISEN ARVIOIJIEN PEREHDYTTÄMINEN

Palvelualan Opisto Kuopiolla on pääsääntöisesti vakiintuneet työpaikat työpaikalla järjestettävää koulutusta varten, useimmissa paikoissa on koulutetut työpaikkaohjaajat. Lisäksi arvioijia perehdytetään arviointiin työpaikkakäyntien yhteydessä. Työpaikkaohjaajia ohjataan myös tutustumaan ohjaan.fi: testeihin ja materiaaleihin. Opettajien arviointiosaamisesta huolehditaan yhteisten koulutustilaisuuksien avulla.

Palvelualan Opisto Kuopiossa työpaikoille on laadittu opas ja ohjeet työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta ja näytöistä. Opas ja ohjeet löytyvät Peda netistä: <https://peda.net/yksityiskoulut/paok/xxx> Ohjaava opettaja vastaa työpaikan arvioijan perehdyttämisestä työpaikkakäynneillä.

Perehdyttämismateriaalissa käsitellään mm.

- näyttöjen suunnittelua ja toteuttamista
- eri osapuolten rooleja ja tehtäviä
- arvioinnin kattavuutta ja luotettavuutta
- arvioinnin menetelmiä
- arvioinnin dokumentointia
- arvioinnista päättämistä
- arvioinnin tarkistamista ja oikaisemista

5.2 OSAAMISEN ARVIOINTI NÄYTÖSSÄ

Osaamisen arvioinnissa arvioidaan, miten opiskelija hallitsee tutkinnon perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Opiskelijan osaamista arvioidaan vertaamalla sitä tutkinnon perusteissa määrättyihin ammattitaitovaatimuksiin ja osaamistavoitteisiin ja asetettuihin kriteereihin. Arviointi kattaa kaikki tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet.

Osaamista arvioidaan tutkinnon tai koulutuksen osittain sekä yhteisten tutkinnon osien osalta myös osa-alueittain. Vähintään toisen arvioijista tulee olla paikalla yksittäisessä näytössä. Osaamista arvioidaan monipuolisesti ja siinä on hyvä käyttää erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Arvioinnin pääpaino on opiskelijan käytännön työskentelyssä. Arvioinnissa opiskelijan käytännön työskentelyä seurataan ja havainnoidaan ja osaamista verrataan tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin ja kriteereihin. Lisäksi arvioinnissa voidaan huomioida kirjallista ja muuta aineistoa. Opiskelijaa voidaan haastatella arviointikeskustelun yhteydessä, ja hän voi täydentää näyttöä suullisesti. Keskustelun yhteydessä arvioijat antavat opiskelijalle palautetta osaamisesta.

5.3. OSAAMISEN ARVIOINTI MUUSSA OSAAMISEN OSOITTAMISESSA

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Muu osaamisen osoittaminen suunnitellaan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa. Muuta osaamisen osoittamista on esimerkiksi oppilaitoksen kahviossa otettavat kielitaidon osoittamisen tilanteet tai ateriasuunnittelun näytöt Jamix-ohjelmaa käyttäen. Muu osaamisen osoittaminen ja sen arviointi otetaan huomioon näytön arvosanaa päätettäessä.

5.4 OPIKELIJAN ITSEARVIOINTI

Itsearviointitaitojen kehittämiseksi opiskelijalle annetaan mahdollisuus suoritusensa itsearviointiin. Itsearviointitaidot ovat käytännössä osa ammatillista osaamista. Opiskelijalla ei kuitenkaan ole velvoitetta

arvioida omaa osaamistaan. Opiskelijan itsearviointi ei ole tutkinnon perusteiden mukainen ammattitaidon osoittamistapa.

Opiskelijat arvioivat omaa osaamistaan oppimisen aikana esimerkiksi ohjauskeskusteluissa sekä arviointikeskustelussa ennen arvosanan päättämistä, opiskelijan itsearviointi ei kuitenkaan vaikuta osaamisen arviointiin eikä arvosanaan ellei se ole osa ammattitaidon osoittamista (Joissakin ammatillisten tutkintojen perusteissa oman toiminnan arviointi, työstä suoriutumisen arviointi tai työn tuotoksen arviointi on määritetty ammattitaitovaatimukseksi tai osaksi osaamisen arviointia).

5.5 ARVIOINNISTA PÄÄTTÄMINEN

Osaamisen arvioijat tekevät opiskelijan osaamista koskevan arviointipäätöksen tutkinnon osittain yksimielisesti. Arviointi suoritetaan ja arvioinnista päättävät arvioijat aina yhdessä. Opiskelija on esteellinen osallistumaan arvioinnista päättämiseen. Yhteisten tutkinnon osien ja niiden osa-alueiden osaamisen arvioinnista päättää ao. opettaja tai muu koulutuksen järjestäjän edustaja (opintovastaava/rehtori).

Osaamisen arvioinnin perusteella arvioijat antavat tutkinnon osien, yhteisten tutkinnon osien ja niiden osa-alueiden sekä valmentavan koulutuksen osien arvosanat osaamisen arviointiasteikon mukaisesti. Tutkinnon osien arvosanat merkitään tutkintotodistukseen ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden arvosanat opintosuoritusrekisteriotteeseen. Todistukseen merkittävää arvosanaa ei anneta muista kokonaisuuksista. Vastaavasti osaamisen arvioinnin tarkistus- tai oikaisupyyntö sekä hyväksytyn arvosanan korottaminen ovat mahdollisia vain näissä kokonaisuuksissa.

Arviointiasteikko

Ammatillisen perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien hyväksytty osaaminen arvioidaan käyttäen asteikkoa 1 - 5 niin, että arvosanat 1 ja 2 ovat tyydyttäviä, arvosanat 3 ja 4 hyviä ja arvosana 5 kiitettävä. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa tutkinnon osien osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Yhteisten tutkinnon osien arviointiasteikko

Ammatillisen perustutkinnon yhteiset tutkinnon osat arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Yhteisestä tutkinnon osasta saa arvosanan hyväksytty, kun kaikki sen suorittamiseksi edellytetyt osa-alueet on hyväksytysti suoritettu. Yhteisten tutkinnon osan osa-alueille annetaan arvosana asteikolla 1 - 5. Jos arvioitavan kokonaisuuden ammattitaitovaatimuksiin tai osaamistavoitteisiin liittyvä osaaminen osoitetaan useassa osassa erillisissä näytöissä, tutkinnon osan arvosana muodostetaan kokonaisuuden perusteella arvioijien päätöksellä.

5.6 OSAAMISEN ARVIOINNIN JA ARVIOINTIPÄÄTÖKSEN DOKUMENTOINTI

Osaamisen arvioinnin dokumentointi kirjataan tutkinnon osan kriteeristö-lomakkeelle. Arviointikeskustelussa opettaja kirjaa lomakkeelle opiskelijan itsearvioinnin. Arviointipäätös ja sen perustelut kirjataan yhteiseen pöytäkirjalomakkeeseen. Arvioijat varmentavat allekirjoituksillaan ja päiväyksellä arviointipäätöksen. Opiskelija allekirjoittaa lomakkeen tiedoksi saaneena. Opettaja kirjaa tiedot Wilmaan.

Arviointiaineistoa säilytetään vähintään kuuden kuukauden ajan arvosanan antamisesta. Arviointiaineisto koostuu mm. arviointipöytäkirjasta, arviointilomakkeista ja mahdollisista muista arviointiin vaikuttavista dokumenteista. Tutkintokoulutuksen opiskelijalle on varattava tilaisuus tutustua kirjalliseen osaamisen arvioinnin perusteella syntyneeseen arviointiaineistoon. Aineisto hävitetään arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti.

5.7. TIETOJEN SIIRTO KANSALLISEEN OPINTOSUORITUS- JA TUTKINTOTIETOREKISTERIIN (KOSKI)

Opettaja tallentaa suoritustiedot viivytystä opiskelijahallintojärjestelmä Primukseen Wilma-käyttöliittymän kautta. Tiedot viedään KOSKI-palveluun automaattisina rajapintasiirtoina.

6. ARVIOINNIN UUSIMINEN

Opiskelijalle järjestetään mahdollisuus osaamisen osoittamisen uusimiseen, jos näyttö on hylätty. Opiskelijan kanssa arvioidaan yhdessä, millaista lisäosaamisen hankkimista hän tarvitsee, miten hän kehittää ammattitaitoaan ja milloin hän mahdollisesti voisi tulla osoittamaan osaamisensa uudelleen. Ohjaavaopettaja kirjaa suunnitelman HOKS:iin.

7. ARVIOINNIN KOROTTAMINEN

Opiskelijalle järjestetään mahdollisuus osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyn arvosanan korottamiseen. Arvosanan korottamisen mahdollisuus koskee myös tunnustettuja tutkinnon osia. Hyväksytyn arvosanan korottaminen on mahdollista vain tutkinnon osissa ja muissa kokonaisuuksissa, joista annetaan arvosana. Hyväksytyn arvosanan korottamisesta voidaan periä maksu silloin, kun henkilö on jo saanut todistuksen tutkinnon tai koulutuksen suorittamisesta. Arvosanan korottamisen käytännön järjestelyistä huolehtii ohjaava opettaja.

8. ARVIOINNIN TARKISTAMINEN

Opettaja selvittää opiskelijalle arvioinnin tarkistamisen ja oikaisumenettelyn ennen näyttöä. Opiskelijalla on oikeus saada kopiot omista tutkintoon liittyvistä kirjallisista dokumenteista sekä arviointia suoritettaessa käytetyistä tai asiaa ratkaistaessa käytettävistä muista asiakirjoista (esim. arvioijien arvioinnit ja arviointipäätös). Mikäli arvioinnissa on tapahtunut selvä virhe, arvioijat voivat suorittaa uuden arvioinnin ilman arvioinnin tarkistamista tai oikaisupyyntöä (itseoikaisu). Opiskelijalla on oikeus pyytää osaamisen arvioinnin tarkistamista arvioijilta 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, kun opiskelijalla on ollut tilaisuus saada tietoonsa osaamisen arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltamisen omaan näyttösuoritukseensa. Arvioinnin tarkistamista on pyydetävä kirjallisesti. Opintovastaava ohjaa opiskelijaa tarkistamispyynnön laatimisessa. Arvioijat tekevät päätöksen arvioinnin tarkistamisesta ilman aiheetonta viivytystä.

9. ARVIOINNIN OIKAISU

Opiskelijalla on oikeus pyytää oikaisua arvioinnin tarkistuspyynnön perusteella annettuun päätökseen. Tutkintokoulutuksen opiskelija voi pyytää arvioijien tarkistuspyyntöön antamaan päätökseen edelleen oikaisua työelämätoimikunnalta. Oikaisua pyydetään kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Opintovastaava ohjaa opiskelijaa oikaisupyynnön laatimisessa.

Tutkintokoulutuksen opiskelija pyytää oikaisua osaamisen arviointiin ensisijaisesti siltä opintovastaavalta, jonka toimialaan suoritettava tutkinto kuuluu. Jos tutkintokoulutuksen opiskelija valitsee osaksi tutkintoaan jonkin toisen ammatillisen tutkinnon osan tai osia, näiden tutkinnon osien arviointiin pyydetään kuitenkin oikaisua siltä opintovastaavalta, jonka toimialaan kyseinen tutkinto kuuluu.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan tutkinnot: Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan opintovastaava

Ravintola- ja catering-alan tutkinnot: Ravitsemisalan opintovastaava

Yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet: YTO opettaja/opintovastaava

Arvioinnin tarkistamis- ja oikaisuprosessi (liite 3)

10. TODISTUS TUTKINNON SUORITTAMISESTA, TUTKINNON OSAN SUORITTAMISESTA TAI TODISTUS OPISKELIJAN OSAAMISESTA

Opiskelijalle annetaan tutkintotodistus, kun tutkinto on suoritettu. Opiskelijalle annetaan todistus suoritetuista tutkinnon osista, jos opiskelija suorittaa vain tutkinnon osan/osia ja henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa tavoitteeksi asetettu osaaminen on saavutettu. Todistus suoritetuista tutkinnon osista tulee antaa opiskelijalle myös, jos opiskelija on katsottu eronneeksi tai jos opiskelija pyytää todistusta suoritetuista tutkinnon osista.

Ammatillisen perustutkinnon tutkintotodistukseen ja todistukseen suoritetuista tutkinnon osista liitetään perustutkinnon perusteiden muodostumisen mukainen ote opintosuoritusrekisteristä, josta ilmenee opiskelijan suorittamat yhteisten tutkinnon osien pakolliset ja valinnaiset osa-alueet ja niiden osaamispisteet ja arvosanat sekä muut tutkinnon osaa pienemmät kokonaisuudet.

Opiskelijalle annetaan pyynnöstä kansainväliseen käyttöön tarkoitettu tutkintotodistuksen liite, joka sisältää tiedot opiskelijan suorittaman tutkinnon tuottamasta osaamisesta sekä tutkinnon tasosta ja asemasta suomalaisessa koulutusjärjestelmässä.

Jos ammattipätevyys on määrätty tutkinnon perusteissa osaksi tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksia, todistukseen suoritetuista tutkinnon osista liitetään selvitys ammattialaa koskevaan sääntelyyn perustuvasta ammattipätevyydestä, joka opiskelijalla on suoritettuna tutkinnon osan tai suoritettujen tutkinnon osien perusteella.

11. SALASSAPITO JA TIETOSUOJA

Arvioinnissa syntyvä aineisto sisältää henkilötietoja, joten sitä on käsiteltävä luottamuksellisenä. Arvioinnin yhteydessä voi tulla ilmi myös erityisiä henkilötietoja tai liikesalaisuuksia, jotka ovat salassa pidettäviä. Aineistoihin tulisi kirjata ainoastaan arvioinnin kannalta välttämättömät tiedot. Opiskelijalla on oikeus nähdä hänestä kerätyt tiedot ja pyytää virheellisten tietojen korjausta. Pyyntö tulee tehdä kirjallisena rehtorille, joka toimii organisaation tietosuojavastaavana. Arvioinnin aikana syntyvä manuaalinen aineisto tulee hävittää asianmukaisesti, sitten kun säilytykselle ei ole asianmukaista perustetta.

Lisätietoja ja ohjeita tietosuojasta löytyy Peda netistä:

<https://peda.net/yksityiskoulut/paok/hl3/ttjt/turvallisuus/tietosuoja>

12. OSAAMISEN ARVIONNIN TOTEUTTAMISUUNNITELMAN SEURANTA, ARVIOINTI JA PARANTAMINEN

Osaamisen arvioinnin toteuttamista kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteita noudattaen. Opiskelijoilta pyydetään palautetta erillisen palautteenottosuunnitelman mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän toiminnan arviointia tehdään sisäisen auditoinnin ja johdon katselmuksen suunnitelman mukaisesti. Opiskelijoiden näytöistä saatuja arvosanoja seurataan ja verrataan edellisiin vuosiin vuosittain henkilöstön ja johtokunnan kesäkuun palautekokouksissa.

KÄYTETTY KIRJALLISUUS JA LÄHTEET:

Laki ja asetus ammatillisesta koulutuksesta (L 531/2017 ja A 673/2017)

Opetushallitus. 2018. Näytöt ja osaamisen arviointi

Opetushallitus. Määräys OPH-501-2018, Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa koulutuksessa. Opetushallitus. 2018. Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman tietosisältö

LIITTEET

Liite 1: Taulukko 1: Yhteisten tutkinnon osien (ammatillisen perustutkinnon perusteet voimassa 1.8.2015-31.7.2018) tunnustaminen 1.8.2018 voimaan tulevien ammatillisen perustutkinnon yhteisiin tutkinnon osiin, pakollisten osaamistavoitteiden vastaavuus

Liite 2: Taulukko 2: Lukiokurssien tunnustaminen ammatillisen perustutkinnon yhteisiin tutkinnon osiin, esimerkki.

Liite 3. Arvioinnin tarkistus ja oikaisuprosessi